

SETMANARI CASTELLARENC

ANY III : NUM. 136
Castellar del Vallès - 27 setembre 1935Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

Netegem la llengua

Hi ha en els pobles una cosa vital que els fa atractius i simpàtics: la higiene, que ve a representar per a ells el que la netedat per als individus.

La netedat és la primera virtut cívica, car és la primera senyal de respecte de la persona vers els altres. Per ço les normes donades pels higienistes, per a fer un poble culte i plaent, en l'ordre material, són la netedat de les persones, dels aliments, de les aigües, de les escoles, dels carrers, dels edificis i dels serveis públics, evitant l'escriure a les parets, el tirar escorces i l'escupir en els carrers. Aquestes són les normes generals preservatives del contagi.

A més d'aquestes normes cíviques de cultura, que fan un poble agradable, hi ha preceptes higiènics de l'esperit i d'ordre moral, que exigeixen la netedat en les paraules i en les accions. Així com la brutícia o la netedat material és ço que hom veu primer d'una persona i d'un poble, així també la brutícia o netedat en el parlar és ço que primer hom observa en entrar als carrers d'un poble. Una llengua bruta és molt més fastigosa que un vestit brut i asquerós. A la fàsis que hem de treballar per a la higiene, evitant les exhalacions fetides i mal olents, que són un atropell al dret de tothom a respirar un aire pur, hem d'esmerçar també totes nostres influències per a purificar-la de les emanacions fetides del malparlar, tant i més repugnants, fastigoses i mal olents que les emanacions de les clavegueres.

Una de les coses, que més ha d'estimar un poble, és la seva llengua. L'idioma culte és el tresor dels pobles civilitzats. En ell s'hi encarna la fesomia pròpia i el pensament amb totes les seves modalitats i matisos. En els seus accents s'hi recull l'ànima de la raça, que posa tota la sobrietat o exuberància en la manera de dir o expressar les seves idees o pensaments. La paraula és do exclusiu de l'home, i és el senyal més immediat del seu esperit. És per ço que el poble que no respecta la dignitat de facultat tan noble, com és el do de la paraula, proferint expressions baixes i immorals, és degradat i no és digne d'ésser comptat entre els pobles civilitzats.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

GLOSSARI

Ja en els primers anys de la seva vida, es mostrava excessivament rebel. Esgarrapava encara que amb aquella inconsciència infantívola, els pits de qui l'allevava.

I va anar creixent creixent arran dels pins, constituïnt-se amb musculatura de brau; bo i rebotcant-se per les feixades ermes i plenes de fanals.

I siguié més gran, i una cosa tan sols va inquietar-lo: el saber!, el saber! I aquesta sed de saber, aquest desfici d'ésser, aquest desig tan natural i propi dels homes, l'hi va fer que posseís llibres i més llibres... I tots els anava devorant amb una febre inquietant, aclaparadora.

I quan ben entrat a la pubertat ja, mentre deixava tots aquells anys d'infantesa enrera, mentre deixava tots aquells dies d'innocència i desfici a l'arxiu de la

seva història, mentre deixava tot el que de poesia hagués pogut tenir la seva infantesa, bullint-li la sang més que mai va sentir desitjos d'abandonar la seva pàtria; aquell poble dels seus anys, aquella terra que havia bressolejat els seus dies primers.

De totes maneres, immensos moments d'indecisió creuaren la seva pensa. D'altres, que totes les idees i plans l'hi somreien.

Tornant-se a posseir de moments de neguit altra volta. Atropellament d'idees ferries a la seva pensa... I aquella cançó incessant a dintre seu: fugir... fugir... Fins que impulsat per un exaltament superior, per una cremor a la sang que l'hi encenia l'ànima, per un coratge fantàsticament fecundat... ple d'il·lusions i de somnis va marxar enllà d'uns horitzons que desconeixia! Però que el cridaven enllà... enllà...

Veritat que això que us escric com a

glossari d'aquesta setmana, sembla el primer capítol d'una contalla? Doncs no és això. Sinó que és el preludi de la vida de molts homes que obeint les seves naturals inquietuds han assolit el confí de la glòria.

MARCEL JUNCA

REPORTATGE

Pedraforca

Amb la sola lectura del títol, ben segur que algú creurà que aquesta vegada em proposo narrar les grandeses d'aquesta gegantina muntanya pirinenca, i a fe que aquesta fóra la meua il·lusió, més avui i davant de la repetició de la tragèdia, sols ens limitarem a reproduir la següent informació de premsa:

«El Pedraforca, muntanya de 2.451 metres alt., situada al bell mig del Berguedà, és un dels pics més importants del nostre pireneu català. Té diferents itineraris de pujada, alguns sumament fàcils, i d'altres veritablement difícils.

La seva famosa paret N. — la més difícil — ha estat vençuda nou vegades per diferents grups limitats de muntanyencs catalans, i per tres llocs diferents: via de la Grallera, situada a la banda dreta de la canal del Riambau al Cim del Calderer — aquesta a trossos completament vertical — i amb algunes variacions la una amb l'altra.

El diumenge dia 8, tres companys, tres alpinistes de categoria: Albareda i Boixeda, del Club Muntanyenc Barcelonès, i Homedes, del Centre Excursionista de Catalunya, realitzaren una «primera» escalada al lloc conegut pel Canal del Gat, una vertical d'uns centenars de metres i de les més difícils de Pedraforca.

Prop de mitja tarda, quan ja acabaven d'assolir el cim, una forta tempesta de llamps i trons es descabdellà per tota aquella regió del Berguedà, convertint-la en fosca nit, i dificultant en gran manera l'ascensió dels tres abnegats alpinistes, que resultà de fatals conseqüències.

Homedes, que anava de cap de corda i anava guanyant terreny, fou avisat pel segon de la cordada que no avancés més, doncs s'acabava la corda; aquest, per donar més facilitats als seus companys, es deslligà i deixà tota la corda a ells. Quan

Continua la pàgina 2

TRIBUNA LLIURE

L'Europa bèl·lica

El perill imminent d'una nova guerra

Hi ha qui diu que l'experiència dolorosa de la passada Gran Guerra, serà el mur de contenció que privarà a les nacions llençar-se a una nova aventura bèl·lica. Hi ha qui assegura que una nova conflagració és impossible, perquè d'esdevenir-se aquesta, la ruïna dels diferents

REPORTATGE

ell estava ben situat en un lloc segur i els altres anaven grim pant, una forta descàrrega féu desaparèixer timbes avall l'infortunat company Homedes, que es desplo-mà uns centenars de metres.

Els seus dos companys Albareda i Boixeda, sense que poguessin arribar al cim aquella mateixa tarda, amb moltes dificultats i grans esforços pogueren refugiar-se a una plataforma convertida en bauma i en la qual passaren la nit.

D'aquesta manera, mancats d'aliment, esperaren les primeres hores de la matinalada del dilluns, i (no ens expliquem com) pogueren assolir el Gat. La davallada pel costat contrari, que no presenta cap dificultat, l'efectuaren sense cap contratemps.

Camí del poble de Saldes, els dos companys acordaren separar-se; l'un aniria— fins acabar les seves forces— en recerca del company desaparegut, i l'altre s'enca-minaria cap el poble per a formar una caravana d'auxili, i tot seguit a Barcelona a portar la trista nova.

El dilluns mateix al vespre, tan bon punt arribà l'Albareda, a Barcelona, fou organitzada una caravana de muntanyencs que partí tot seguit en direcció a Saldes.

L'endemà mateix de l'accident cap al tard, la caravana, que sortí de Saldes en direcció al lloc suposat, trobà, després d'unes hores de recerca, el cos inert del muntanyenc Francesc Homedes».

Si algú de vosaltres caminen algun dia per aquells llocs, visiteu els pobres cupulís de terra que en el petit cementiri de Saldes, guarden les despulles mortals també d'un altre muntanyenc: Antoni Ciurana, el que morí també escalant el Pedraforca, ara fa un any precisament, i suara hi ha trobat també la mort aquest altre home de cor, i gran muntanyenc alhora.

Que la quietud; la blancor de la neu; i la grandiositat del Pirineu, facin perdurar el nom d'aquests abnegats muntanyencs, els quals nosaltres recordarem sempre. Reposin en pau.

S. N.

Estats europeus seria una cosa certa. Hi ha un tercer que raona i diu pomposament, com aquell que ha trobat la pedra filosofal, que si els Estats es preparen i s'armen fins a les dents, com vulgarment es diu, és per a una possible defensa.

Bé; però si tots s'armen per una pretesa defensa, forçosament ha d'haver-hi un atacant, que a vegades és el que pensa defensar-se. No costa gaire d'emprendre una ofensiva. Per un fútil motiu qual-sevol, quan els ànims estan excitats i l'esperit està format i educat bel·licosament, un Estat al·lega que ha estat violat el pacte firmat anteriorment i vulnerades unes clàusules que establien el mutu acord de no agressió. Exigeix reparacions per via diplomàtica i com que, naturalment, no obté la deguda reparació li envia un ultimàtum i li declara arrogantment la guerra. I dos pobles es veuen llençats a una lluita fratricida, que pren unes proporcions insospitades, fins que per unes raons que ells saben, però que les callen per temor a una probable repulsa dels pobles respectius, altres Estats hi intervenen i fan més horrorosa i despietada la lluita a mort, desfermada en un moment d'inconsciència nacional.

Ja veieu, doncs, si és ben senzill de portar una infinitat de milers de ciutadans a l'escorxador. És un ver infantilisme suposar que els Estats ja estan escarmentats perquè pesa damunt d'ells el flagell dels deutes, la greu crisi econòmica i la responsabilitat d'haver portat a la misèria llurs nacions respectives.

Els Estats absolutistes

L'Alemanya de Hitler, la vençuda de l'any 18, es reviscola sota la influència màgica d'aquest home i demana una revisió, enèrgicament, de tots els tractats i pactats establerts. La demana, sí, però ho fa amb un to tan imperatiu i categòric, que val a dir que l'exigeix. Té raó de seguir avant les seves pretensions revisionistes? Dificil és aro d'escatir-ho. La conseqüència immediata no pot ésser altra que un probable conflicte armat.

La Itàlia de Mussolini, també és terreny abonat per intentar una nova aventura guerrera, i les darreres informacions sobre el conflicte amb Abissínia així ho confirmen, i les demés nacions, encara que facin alguns escarafalls, també voldran dirimir els seus plets en el camp de batalla. Fa massa temps que els homes i les dones i les criatures de les diferents nacions escampades pel món viuen en pau. Se'ls ha d'ensenyar a odiar i a matar.

El «Soldat desconegut»

Quan després de la tràgica i horripilant Gran Guerra, es procedí a aixecar monuments i tombes, una de les quals s'erigí amb més intensitat fou la tomba i el monument al «Soldat desconegut».

Qui és el «Soldat desconegut»? Es un personatge obscur, gris, un sense pàtria, un exiliat, un criminal, un patriota, un heroi, tot això pot ésser. Perquè, pel sol fet d'ésser desconegut, hom ja suposa que s'ignora quina és la seva procedència, quina la seva posició, quins els seus mitjans de vida. Es en fi, una incògnita.

El «Soldat desconegut» és un dels tòpics més gastats que s'empran per endinsar-se en el cor del poble i amarrar-lo de sentimentalisme, perquè oblidí la ferida sagnant oberta als seus cors adolorits i sigui com un bàlsam, un lenitiu, en la seva dolor.

Cal estar previngut

No deixar-se seduir pels innombrables mirallets temptadors que passen pel davant dels ulls admirats els criminals que juguen sàdicament amb la sang generosa dels fills del poble. I que tampoc no fem cas d'aquesta onada de pacifisme preconitzada pels diferents Caps de Govern i que envaeix Europa de confí a confí. No cal fiar-se'n massa perquè és fingida i perquè darrera d'ella s'hi amaga la fera monstruosa i apocalíptica que espera ansiosament abeurar-se de sang humana.

CELESTÍ AMARGAN

Notes de la Redacció:

- 1.ª La Redacció no es fa solidària dels articles d'aquesta secció; d'ells en seran únicament responsables llurs autors.
- 2.ª Els originals no seran retornats i hauran d'anar signats. Podrà usar-se a la seva publicació d'inicials o pseudònim, prèvia advertència de l'original.

PIERRO

el calçat més econòmic

Calçat de la màxima durada

Calçat que reuneix totes les condicions:

Apropiat per a peus delicats; el millor auxiliar pels dies de pluja i pels llocs de grans humitats.

Lloc de venda:

Sabateria a càl Rovira
Carrer Caldes, 6

LES LLETRES

Cireretes de pastor

Cireretes de pastor
que duen sang de la terra
i en el cor la mel d'amor
que li dona l'alta serra.

Cireretes de pastor,
fruit del bosc que la pastora
duu a son llavi temptador
que es deleix i que s'arborà.

Cireretes, fruit de l'arc
que us enutja si us pentina
vostres rulls el sorrut març
dintre el plor d'una boirina.

El setembre us fa lluir
el vestit roig de les festes
que amb tant fer-lo presumir
s'esgarrinxen llurs arestes.

Se us esborrona la pell
quan l'esquirol s'endevina
en els braços d'un pi vell
que us festeja i que s'inclina.

Cireretes d'ulls de foc
que penjades dalt les branques
feu la dansa i feu el joc
quan la nit posa les tanques

i les fades del gorg blau
s'engarlanden les orelles
i comencen el sarau
al reflex de les estrelles.

Quan el sol deixa el seu llit
i us recerca amb la mirada,
heu sentit un goig al pit,
un encís i una abraçada.

Dins la pau i humilitat
que en el bosc porteu tothora,
el pastor ha retrobat
tot l'amor de la pastora.

I en sos llavis de clavell,
quina mort les cireretes!
s'ha abrandat l'amor novell
de tant fruit i miradetes.

Cireretes de pastor
que duen sang de la terra
i en el cor la mel d'amor
que el fa esplendent de claror
que li dona l'alta serra.

AMAT GOSALBES

Per a portes, Mobles i Funerària,
recorden sempre la FUSTERIA de
Bartomeu Gelis - Centre 12

CASTELLARENCS!!
ANUNCIEU A «LA FARGA»

●● ESPORTIVES ●●

FUTBOL

CASTELLAR F. C. —9—
PENYA BALTA —1—

Poca història tingué aquest partit anunciat com a homenatge al jugador Serradora, que es troba prestant servei a files militars. Tot l'encontre fou una total exhibició del Castellar i un eficaç entrenament pel proper campionat. El públic no prestà gaire la seva col·laboració a dit homenatge degut a l'escàs contingent que assistí al matx.

Marcaren els gols Sánchez, per la Penya Baltà, i Rius, (3), Rius I, (1), Montfort, (2), Tronchoni, (1), Serra, (1) i Torrents, (1), pel Castellar, si bé foren anul·lats 2 més als nostres, un dels quals injustament. Arbitrà bastant bé el senyor Pradas. L'equip vencedor era format per Simó, Serra, Vives, Oliveras, Fernández, Busqueta, Rius I, Tronchoni, Torrents, Rius II i Montfort.

És esperat amb gran expectació el partit que diumenge han de jugar el primer local contra l'Armonia de Terrassa, que tan grata memòria deixà la passada Festa Major. El Castellar presentarà l'equip del campionat vinent.

Tenim entès que el jugador local Carreras, ha rebut importants proposicions per a ingressar al C. E. Sabadell. Fins ara es diu que no han arribat a cap acord.

Ha quedat constituïda una penya que

portarà el nom de l'excel·lent jugador local Busqueta.

Aquesta penya està sota el patrocini de l'Agrupació Esportiva Castellar F. C.
NOTI-SPORT

NOTICIARI

LA VEREMA

Han començat ja les feines de recollida del raïm que enguany promet una collita bastant bona en quantitat i en qualitat.

D'INTERES

PELS NASCUTS A L'ANY 1915

Han començat els treballs preliminars per a la confecció de l'expedient general de la lleva militar de 1936 i tots els minyons que sàpiguen o creguin que els correspon ésser allistats a ella, poden passar per la Secretaria per tal de que puguin portar-se a cap els primers tràmits per a llur inclusió o exclusió, segons procedeixi.

TEATRE

L'Esbart Teatral de l'Ateneu Castellarenc, prosseguint la seva meritòria tasca, prepara per a dintre de prop, una reeixida vetllada teatral. Amb tal motiu ja s'han començat els assaigs de l'obra en tres actes basada en la novel·la de Pèrez Galdós, «Marianela», la que escenificada pels germans Quintero ha estat adaptada a l'escena catalana per Antoni Carner, i fou estrenada al teatre de l'Ofeó Gracienc de Barcelona, el dia 24 de desembre de 1933.

Per la representació d'aquesta obra

RIBERA, impressor

Puig de la Creu, 3 :: Telèfon 17 :: Castellar del Vallès

TOTA CLASSE DE TREBALLS GRAFICS
RELLIGACIONS
EFECTES D'ESCRITORI
MATERIAL ESCOLAR

podem avançar als nostres llegidors que l'Esbart compta ja amb la cooperació de la rellevant figura del primer actor Pere Gener.

Oportunament anirem donant nous detalls d'aquesta vetllada, la qual segons antecedents que encara no han estat confirmats constituirà un dels més grats records aconseguits per l'elenc de l'Esbart Teatral de l'Ateneu Castellarenc.

DE CAÇA

Ens trobem en plena temporada de caça. Contràriament al què hom suposava, les espècies caçables en el nostre terme, no abunden gaire, havent augmentat una mica les perdius en relació a anys anteriors, trobant-se en canvi més migrada la de conills, que es troba en franca decadència i per la conservació i foment de la de la qual caldrà prendre mesures si no volem veure-la extingida dintre pocs anys.

PLOU POC

Si segueix el règim d'eixut que patim i les boires no són més pròdigues i generoses, aquest hivern algunes de les fonts que anomenem falses, restaran seques i els aficionats als bolets passaran les matèixes angúnies i sofriran iguals decepcions que els caçadors.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Un nen que vingué mort al món, ha estat la única nota d'aquesta darrera setmana en el moviment de població. Lamentem sincerament l'ocorregut i cursem el nostre pèsam al matrimoni Torras, pel contratemps sofert.

FARMACIA de torn per a diumenge, Major, 16

ESTANC de torn per a diumenge, Plaça Mestre Gelonch, 10

▼▼ ESPECTACLES ▼▼

CINE SONOR ATENEU

Dissabte, nit - Diumenge, tarda i nit

NOTICIARI «PARAMOUNT»

MUJERES PELIGROSAS per Warner Baxter, Rosemary Ames, Rochelle Hudson, Herbert Mundin i Henrietta Crosman
PESCADA EN LA CALLE per George Raft i Sylvia Sydney.

La varietat: ÓPERA TELEFÓNICA

EXCELSIOR CINEMA

Dissabte, nit i diumenge, tarda i nit

HABITANTES DEL ÁRTICO cultural

SECRETOS per Mary Pickford, Leslie Howard, C. Aubrey Smith i Mona Maris.

AMANTES FUGITIVOS per Robert Montgomery i Madge Evans.

EL DIABLO LAS CARGA còmica.

Agrupació Esportiva Castellar F. C.

Diumenge, dia 29 :: Tarda a les 4

SENSACIONAL MATX
entre els primers equips

ARMONIA F. C.
CASTELLAR F. C.

EQUIP: Simó
Serra Vives
Oliveras Fernández I Busqueta I
Torrents Montserrat Gasulla Rius Montfort
Suplents: Masagué i Rius I

En aquest encontre farà el seu debut el davanter centre Gasulla, jugador del C. E. Sabadell.

Notes: Les de costum.

Asria. Bancària CLARNUS

Diputació 309 entresol 1.ª (entre Bruc i Llúria)

Hores de despatx: 9 a 12 matí - Telèfon 20302

BARCELONA

Préstecs de diners i de grans capitals
en hipoteques o document privat, etc.
i sobre tota classe de finques urbanes
i rústiques, etc.

(Tramitació ràpida i reservada)

En totes les poblacions i pobles d'Espanya, es faciliten préstecs de capital en metàl·lic, des de 25.000 fins a 3.000.000 de pessetes. Amb la garantia, per al peticionari que sol·liciti el préstec, de nostra rigorosa reserva. Tipus d'interès, des del 5% anual. Pagament d'interessos, per trimestres o semestres vençuts, sense recàrrecs ni apremis. Temps de duració de les operacions de préstec, (termini de venciment), des d'un fins a 20 anys, o sigui pel número d'anys que es convingui, indistintament a curt o llarg termini, amb dret en el venciment a pròrroga o aplaçament, lliure de recàrrec i apremi, sempre i quan s'estigui al corrent de pagament d'interessos. Condicions per a la devolució del capital prestat amb facilitats i avantatges per a l'amortització voluntària, o sense ella; l'amortització voluntària pot afectar-se indistintament o conjuntament pels procediments de parcial, mixta i total.